

## Coloscopie Voorbereiding met Thebe thuiszorg

### Inleiding

Binnenkort wordt u in Amphia verwacht voor een onderzoek van uw dikke darm (coloscopie). In deze folder geven we u belangrijke informatie over het onderzoek en over de voorbereidingen die u hiervoor dient te treffen. Ook leest u wat u op de dag van het onderzoek en na afloop kunt verwachten.

### Wat is een coloscopie?

Door middel van een coloscopie wordt het slijmvlies (de binnenbekleding) van de gehele dikke darm en eventueel het laatste gedeelte van de dunne darm bekeken. Het onderzoek gebeurt met een flexibele slang (endoscoop) waarvan de tip bestuurbaar is. Aan het uiteinde van de slang zit een lampje dat de binnenkant van uw darm verlicht en een kleine camera waardoor het onderzoek op een monitor te volgen is. Het onderzoek duurt 30 tot 45 minuten. Als er een behandeling wordt uitgevoerd, zoals het verwijderen van poliepen, kan het onderzoek langer duren. Het onderzoek vindt plaats onder een roesje op het Endoscopiecentrum. Als de arts met u een roesje heeft afgesproken, dan moet u voor het onderzoek worden opgenomen in het ziekenhuis en na het onderzoek nog 1 à 2 uur blijven.

### Contact thuiszorg

De arts heeft met u afgesproken dat de voorbereiding plaats vindt met ondersteuning van wijkverpleging Thebe. Voor deze ondersteuning neemt u zelf contact op. 088 1177430. Thebe belt u snel terug om samen met u de voorbereiding voor de coloscopie door te nemen. Het is zéér belangrijk dat u de instructies goed opvolgt. Thebe Thuiszorg bespreekt met u de mogelijkheden om de laxemiddelen te gebruiken. Er is een keuze tussen drinken en het gebruik van een neussonde.

Als de darm niet goed schoon is, kan het zijn dat de arts eventuele afwijkingen niet opmerkt. Ook kan het onderzoek hierdoor langer duren en pijnlijker zijn. Thuiszorg ziet er op toe dat de darm voldoende schoon is. Er zijn hulpmiddelen (postoel, incontinentiemateriaal) beschikbaar. De thuiszorg kan zo nodig contact opnemen met de arts in het ziekenhuis. Zodra u de datum voor de afspraak thuis ontvangen heeft, neemt u contact op met Thebe thuiszorg.

### Een roesje - belangrijke informatie!

Een roesje is een slaapmiddel. U bent zich hierdoor minder bewust van de dingen die er om u heen gebeuren. Het is geen narcose. Als u een roesje krijgt is het volgende van groot belang om het onderzoek door te kunnen laten gaan:

*U mag na een 'roesje' zelf **24 uur lang niet aan het verkeer deelnemen**. U mag dus **alleen onder begeleiding van een volwassene** naar huis. Uw begeleider meldt zich 45 minuten nadat het onderzoek is beëindigd op de dagbehandeling en zorgt dat u veilig thuiskomt. Gebruik maken van het openbaar vervoer of taxi is ook **NIET TOEGESTAAN** zonder begeleiding. Heeft u geen begeleiding geregeld, dan kan het onderzoek **NIET** plaatsvinden!*

Door het slaapmiddel kunt u tijdelijk vergeetachtig of suf worden. U mag 24 uur lang geen machines bedienen en belangrijke beslissingen nemen raden wij af. U mag op de dag van het onderzoek geen alcohol gebruiken.

### **Belangrijke instructies voor de ingreep**

Om de dikke darm van binnen goed te kunnen bekijken moet deze helemaal schoon zijn. Dit zult u in de dagen voorafgaand aan het onderzoek zelf thuis moeten doen. U krijgt hiervoor een laxeermiddel, en afhankelijk van of het onderzoek in de ochtend of middag plaatsvindt, volgt u het bijbehorend voedings- en medicatie schema welke u verderop in deze folder kunt vinden.

***Het is zéér belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt!** Als de darm niet goed schoon is kunnen afwijkingen over het hoofd worden gezien. Tevens kan het onderzoek hierdoor langer duren en pijnlijker zijn. Bij ernstige verontreiniging kan de arts zelfs besluiten het onderzoek te staken.*

### **De dag van het onderzoek**

U meldt zich bij het Endoscopiecentrum op de locatie die vermeld staat op de afspraakbrief. Een verpleegkundige bereidt u daar voor op het onderzoek. Als u aan de beurt bent wordt u opgehaald door de endoscopie- assistent en naar de onderzoekskamer gebracht.

### **Het onderzoek**

Tijdens het onderzoek ligt u op uw linkerzij. Via het infuus krijgt u het roesje toegediend. Het slaapmiddel kan uw bewustzijn, uw reactievermogen en uw ademhaling beïnvloeden. Daarom wordt uw hartslag, zuurstofgehalte in het bloed en de bloeddruk gecontroleerd. De arts brengt de endoscoop voorzichtig de dikke darm in tot aan de aansluiting met de dunne darm. Het uitbochten van de darmen met de endoscoop kan gevoelig zijn. Tijdens het onderzoek wordt er lucht in de darm geblazen, zodat de darm zich kan ontplooien. Soms is dit wat pijnlijk. Als u een wind laat, zakt de pijn meestal af. Het is het beste als u zich tijdens het onderzoek probeert te ontspannen. De endoscopie-assistent zal u hiervoor aanwijzingen geven. Tijdens het terugtrekken van de endoscoop wordt het slijmvlies van de darm nauwkeurig bekeken. Ook kan er een stukje weefsel worden weggenomen (biopt), of een poliep worden verwijderd. Dit is niet pijnlijk, maar kan soms wel wat bloedverlies geven. Het afgenomen weefsel wordt naar het laboratorium opgestuurd voor verder onderzoek.

### **Na het onderzoek**

Na het onderzoek kunt u het best proberen de ingeblazen lucht kwijt te raken. Winderigheid is normaal en helpt een gevoel van kramp of pijn te laten verdwijnen. De pijn of de krampen verdwijnen meestal binnen enkele uren.

### **Uitslag van het onderzoek**

De arts die het onderzoek uitvoert vertelt wat er gezien is. Mocht er materiaal (weefsel) bij u zijn afgenomen, dan duurt het enkele dagen eer de uitslag daarvan bekend is. Zowel de definitieve uitslag van het onderzoek, als van het afgenomen materiaal, hoort u:

- als u via de huisarts bent verwezen, via uw huisarts.
- als u via de specialist bent verwezen, van de specialist op de polikliniek.
- als u bent opgenomen, van uw behandelend arts.

### **Mogelijke complicaties**

Een coloscopie is een veilig onderzoek. Complicaties komen niet vaak voor (in minder dan 1% van het

aantal onderzoeken). Complicaties die kunnen optreden zijn bloedingen of een scheurtje in de darm (perforatie). Deze complicaties kunnen vooral optreden na het verwijderen van poliepen. In enkele gevallen kan een complicatie leiden tot een ziekenhuisopname en soms tot een operatie.

Wij willen vragen alert te zijn en direct contact met het Endoscopiecentrum op te nemen in geval van:

- toenemende buikpijn
- koorts
- voortdurend bloedverlies (na een biopsie is het normaal dat u een klein beetje bloed verliest)

Contact Heeft u nog vragen naar aanleiding van deze informatie of bent u verhinderd? Neem contact op met het Endoscopiecentrum Molengracht:

T (076) 595 50 71

Buiten kantooruren kunt u met spoedvragen de Spoedeisende Hulp bellen via het algemene nummer van het ziekenhuis:

T(076) 595 50 00.

## **SCHEMA TER VOORBEREIDING OP UW ONDERZOEK - VOEDING EN MEDICATIE**

Ter voorbereiding op uw onderzoek heeft u voor het reinigen van uw darmen Klean-prep voorgeschreven gekregen. Net als bij andere medicijnen, wordt bij aflevering van Klean-prep een bijsluiter bijgevoegd. De instructies zoals in de bijsluiter van het middel staan, wijken wat af van de instructies in deze folder.

**Wij verzoeken u met klem om alleen de instructies van deze folder op te volgen!**

Alleen het gebruik van Klean-prep is niet voldoende voor het reinigen van uw darmen, volg ook deze instructies goed op:

## **1 WEEK VOOR HET ONDERZOEK:**

- Vanaf 4 dagen voor het onderzoek moet u een licht verteerbaar dieet gebruiken, dat wil zeggen zonder pitten of zaden.
- Gebruikt u ijzertabletten (Ferro-gradumet® of Ferrofumaraat®) dan moet u daar 1 week van tevoren mee stoppen.
- Bent u diabetespatiënt? Bespreek met uw arts of en hoe u het gebruik van tabletten of insulinedosering moet aanpassen.
- Sommige bloedverdunnende medicijnen moeten in overleg met uw arts enkele dagen van tevoren worden gestopt.

### **Gebruikt u bloedverduunners?**

Als u bloedverduunners (antistollingsmedicatie) gebruikt, meld dit dan aan uw behandelend arts. Hij/zij bespreekt met u of en wanneer u moet stoppen met deze medicijnen.

#### **4 DAGEN VOOR HET ONDERZOEK**

Vanaf nu moet u een licht verteerbaar en vezelarm dieet gebruiken zonder pitten en/of zaden. Hieronder leest u wat u hierbij wel en niet mag eten.

##### **Wat mag u niet eten:**

- Producten met zaden of pitten. Ook in tomaten, kiwi's, komkommers etc. zitten pitjes/zaden dus ook deze mag u niet eten.
- Volkoren graanproducten zoals brood met zaden en volkorenbrood. Volkoren- en meergranen pasta en zilervliesrijst.
- Groenten: Asperges, bleekselderij, zuurkool, snijbonen, sperziebonen, prei, doperwten, peulvruchten, taugé, maïs, champignons, tomaten, ui, knoflook, spinazie, andijvie, paprika, rauwkost.
- Fruit: Sinaasappel, grapefruit, mandarijnen, kiwi's, bramen, druiven, aardbeien en gedroogde vruchten.

##### **Wat mag u wel eten:**

- Beschuit, wit- of lichtbruinbrood met margarine of boter.
- Magere vleeswaren, gekookt ei, hagelslag, chocoladepasta, honing, stroop en jam zonder pitjes.
- Groenten: gaar gekookt zoals jonge bietjes, bloemkool, broccoliroosjes, worteltjes.
- Warme maaltijd: soep met stukjes vlees, vermicelli en/of soepballetjes (zonder groenten), aardappelen, witte rijst, pasta, licht gebraden mager vlees, vis of kip (zonder vel)
- Desserts: vla, pudding, kwark of yoghurt.

##### **Incontinentie materiaal**

Het laxeren (leegmaken van de darmen) voor een darmonderzoek gaat gepaard met waterdunne diarree. Uw darm moet immers goed schoon worden gespoeld. Alleen als de darm schoon is kan deze goed worden onderzocht. Wij raden u daarom aan te overwegen om incontinentie materiaal in huis te halen voordat u met de voorbereiding start. Dit incontinentie materiaal is verkrijgbaar bij een drogist.

## **OP DE DAG VAN HET ONDERZOEK ZELF**

Afhankelijk van of uw onderzoek in de ochtend of middag staat ingepland, moet u het ochtend of middagschema volgen voor wat betreft eten en drinken en het innemen van de zakjes Klean-Prep.

### **Uw onderzoek vindt in de ochtend plaats (voor 13.00 uur):**

- Eet de dag voor het onderzoek vanaf 16.00 uur niets meer en drink alleen nog maar heldere vloeistoffen. Hieronder vallen: water, thee zonder melk (suiker mag wel), heldere soep, vruchtensap zonder pulp of heldere frisdranken zonder koolzuur.
- Start de dag voor het onderzoek vanaf 16.00 uur met het drinken van Klean-Prep®. Drink tussen 16.00 en 22.00 uur 3 liter Klean-Prep® (dit zijn 3 zakjes die opgelost moeten worden in elk 1 liter water).
- Neem de dag voor het onderzoek om 22.00 uur twee tabletten Bisacodyl® in. Dit is een laxeermiddel.
- Drink op de dag van het onderzoek om 6.00 uur nog 1 liter Klean-Prep® (dit is 1 zakje opgelost in 1 liter water). Dit moet uiterlijk 3 uur voor het onderzoek zijn opgedronken. U mag helder drinken tot 2 uur voor het onderzoek, daarna moet u nuchter blijven ivm het roesje.

### **Uw onderzoek vindt in de middag plaats (na 13.00 uur):**

- Eet de dag voor het onderzoek vanaf 16.00 uur niets meer en drink alleen nog maar heldere vloeistoffen. Hieronder vallen: water, thee zonder melk (suiker mag wel), heldere soep, vruchtensap zonder pulp of heldere frisdranken zonder koolzuur.
- Start de dag voor het onderzoek vanaf 16.00 uur met het drinken van Klean-Prep®. Drink tussen 16.00 en 22.00 uur 2 liter Klean-Prep® (dit zijn 2 zakjes die opgelost moeten worden in elk 1 liter water). Probeer ook heldere vloeistoffen te drinken naast de Klean-Prep, dit zorgt voor een schonere darm.
- Neem de dag voor het onderzoek om 22.00 uur twee tabletten Bisacodyl® in. Dit is een laxeermiddel.
- Drink op de dag van het onderzoek om 8.00 uur nog 2 liter Klean-Prep® (dit zijn 2 zakjes opgelost in 2 liter water). Dit moet uiterlijk 3 uur voor het onderzoek zijn opgedronken. Hierna mag u tot 2 uur voor het onderzoek helder drinken. Daarna mag u niets meer drinken en moet u nuchter zijn tot na het onderzoek.

## Medicatie wel of niet innemen?

- gebruikt u medicatie? Overleg dan met uw arts of u deze op de ochtend van het onderzoek wel of niet mag innemen met een slokje water.
- Bent u diabetespatiënt? Bespreek met uw arts of en hoe u het gebruik van tabletten of insulinedosering moet aanpassen.

## Wanneer is uw darm schoon?

Uw darm is pas schoon als er uitsluitend lichtgele en heldere vloeistof uitkomt. Drink alle voorgeschreven laxeervloeistof op, ook als u denkt dat de darm al schoon is. Het blijkt dat mensen die minder vloeistof drinken dan de voorgeschreven 4 liter, toch niet goed schoon zijn. Het laxeren kan hoofdpijn veroorzaken. Ook is het mogelijk dat u het kouder heeft dan normaal.

## Algemene tips

- Drink Klean-Prep gekoeld.
- De eerste liter niet binnen een uur drinken, neem gerust 1,5 à 2 uur de tijd.
- Drink Klean- Prep met een rietje zodat de vloeistof wat verder in de mond komt.
- Voeg een scheutje suikervrije limonadesiroop of citroensap toe.
- Gebruik kauwgom tussendoor en tijdens het drinken.
- Drink naast de voorgeschreven laxeervloeistof zoveel mogelijk heldere dranken, minimaal elk uur een glas. Hoe meer u drinkt, hoe schoner de darm. Dit bepaalt in belangrijke mate hoe succesvol het onderzoek zal verlopen.
- Staat u ook voor een maagonderzoek gepland? Dan mag u 4 uur voor het onderzoek niets meer drinken. Dus de laxeervloeistof moet u hiervoor opgedronken hebben.
- Als u een stoma heeft kunt u contact opnemen met de stoma-verpleegkundigen van het ziekenhuis voor gepast opvangmateriaal tijdens het laxeren.
- Het is normaal als de ontlasting niet direct op gang komt, dit is geen reden tot ongerustheid.
- Om het meten van de bloeddruk en het inbrengen van het infuusnaaldje te vergemakkelijken kunt u het beste (onder-)kleding met korte mouwen dragen.

## Vragen?

Heeft u naar aanleiding van deze voorbereidingen nog vragen? Ervaart u bijvoorbeeld problemen met het drinken van de vloeistof of heeft u last van misselijkheid of braken? Of twijfelt u of uw darm schoon is? Neem dan contact op met het Endoscopiecentrum. Voor vragen over medicatie dient u contact op te nemen met de arts die het onderzoek heeft aangevraagd.

Meer lezen over maag-, darm- en leverziekten in Amphia?

Ga naar afdeling MDL (<https://www.amphia.nl/afdelingen/mdl>)